

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Навчально-науковий інститут неперервної освіти
 Кафедра публічного управління та адміністрування

УЗГОДЖЕНО
 Директор ІІІНО

 «__» _____ 2021р.

Михальченко О. А.
 2021р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

 «28» 10 _____ 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Публічне управління й національна безпека»

Освітньо-професійна програма: «Менеджмент в органах публічного управління»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	1	105/3.5	17	17	-	71	(1)Д.з.-1с.		Диференціальний залік 1с
Заочна	1	105/3.5	6	6	-	93	кр-1		Диференціальний залік 1с

Індекс: НМ – 11 – 281/21; 2.1.3

Індекс: НМ – 11 – 281з/21; 2.1.3

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Публічне управління й національна безпека»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (118)–01-2021
		стор. 2 з 13	

Робочу програму навчальної дисципліни «Публічне управління й національна безпека» розроблено на основі освітньо- професійної програми «Менеджмент в органах публічного управління», навчальних та робочих навчальних планів НМ- 11 - 281 /21, РМ - 11 - 281 / 21 та НМ- 11 - 281 з / 21, РМ - 11 - 281 з / 21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

Доцент кафедри

Євтушенко О.А.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Менеджмент в органах публічного управління», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» – кафедри публічного управління та адміністрування, протокол № 22 від 22 червня 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми / Мельничук Л.М. /

Завідувач кафедри / Грущинська Н.М. /

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту неперервної освіти, протокол № 20 від 09 06 2021 р.

Голова НМРР

/ Михальченко О.А. /

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	9
2.4. Домашнє завдання та завдання на контрольну (домашню) роботу(ЗФН).....	10 10
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.....	10 10
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	11
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	12
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Публічне управління й національна безпека» розроблена на основі Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання, затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце: дисципліна «Публічне управління й національна безпека» є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі публічного управління та адміністрування і належить до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Метою викладання дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення та спеціальних знань щодо сутності та основних засад національної безпеки України, системи забезпечення національної безпеки держави, здійснення публічного управління різними складовими національної безпеки.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомлення із основними нормативно-правовими актами, що регламентують суспільні відносини в сфері національної безпеки;
  - ознайомлення із стратегіями управління національною безпекою в зарубіжних країнах;
  - формування загальних уявлень щодо складових елементів національної безпеки в контексті глобалізації;
  - оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками у сфері ефективності управління національною безпекою.
- формування комплексного уявлення про основні цілі, завдання та ключові напрямки державної політики України у сфері національної безпеки.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

ПРН 1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень

ПРН 3. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції

ПРН 6. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи

та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

ПРН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

ФК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

ФК4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

ФК6. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

ФК2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна базується на знаннях і вміннях, отриманих у процесі вивчення блоку гуманітарних дисциплін та дисципліни професійно-практичної підготовки, зокрема «Історія та теорія публічного управління». Отримані знання можуть бути використані при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності, пов'язаної з публічним управлінням.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме навчального модуля №1 «Публічне управління у сфері національної безпеки», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль 1. Публічне управління й національна безпека.

Інтегровані вимоги модуля №1:

знати:

- концептуальні основи та складові елементи національної безпеки України;
- основні концепції та геополітичні доктрини національної безпеки;

- види загроз національним інтересам і національній безпеці у різних сферах життєдіяльності суспільства, а також відповідні їм основні напрями державної політики з питань національної безпеки;
- основні принципи забезпечення національної безпеки;
- основні об'єкти та суб'єкти забезпечення національної безпеки, їх основні функції;

вміти:

- здійснювати моніторинг рівня забезпечення національної безпеки у конкретній сфері життєдіяльності;
- ідентифікувати, класифікувати та розробляти ієрархії загроз національним інтересам країни, а також обґрунтовувати заходи адекватного реагування на ці загрози;
- виявляти проблеми формування системи управління національною безпекою, виробляти пропозиції щодо їх вирішення.

Тема 1. Визначення та сутність публічного управління й національної безпеки

Зміст. Понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки: національні цінності, інтереси, цілі та загрози щодо їх реалізації. Основні принципи забезпечення національної безпеки. Геополітичні та гео економічні чинники забезпечення національної безпеки України. Ідентифікація (оцінка) та моніторинг загроз національним інтересам (види, ієрархія, класифікація загроз, моделювання переростання потенційних загроз у реальні). Паспорт загроз національній безпеці: призначення, структура та його використання у практиці публічного управління. Публічне управління національною безпекою: суб'єкти, об'єкти, функції та критерії ефективності.

Тема 2. Система забезпечення національної безпеки.

Зміст. Сучасні глобальні виклики національній безпеці України. Україна в геостратегіях провідних країн світу: виклики та загрози для національної безпеки. Комплексний аналіз стану національної безпеки. Сутність та цілі системи забезпечення національної безпеки. Основні елементи системи забезпечення національної безпеки. Ключові функції системи забезпечення національної безпеки. Суб'єкти забезпечення національної безпеки. Рада національної безпеки і оборони України як координаційний орган з питань національної безпеки і оборони при Президентові України. Оцінка ефективності системи забезпечення національної безпеки України

Тема 3. Публічне управління у сфері політичної безпеки

Зміст. Безпека в політичній сфері. Складові політичної безпеки. Функції держави у сфері забезпечення політичної безпеки. Система забезпечення політичної безпеки: суть, цілі, призначення. Основні складові сучасної системи забезпечення політичної безпеки України. Об'єкти системи забезпечення політичної безпеки. Принципи забезпечення політичної безпеки України. Функції системи забезпечення політичної безпеки країни. Завдання

системи забезпечення політичної безпеки української держави. Шляхи вдосконалення системи забезпечення політичної безпеки України. Державна політика щодо регулювання політичної безпеки. Напрями регулювання політичної безпеки.

Тема 4. Публічне управління економічною безпекою України.

Зміст. Поняття, основні характеристики та проблеми економічної безпеки держави. Класифікація загроз національній економічній безпеці. Проведення оцінки економічної безпеки держави. Забезпечення економічної безпеки країни: суть, цілі, принципи, правові основи. Вимоги до процесу формування системи забезпечення економічної безпеки. Державна політика із забезпечення безпеки в економічній сфері. Публічне управління економічною безпекою: зміст, рівні впровадження, принципи, інструменти.

Тема 5. Забезпечення національної безпеки у соціальній сфері

Зміст. Соціальна безпека як важлива складова національної безпеки. Загрози соціальній сфері. Структура складових і чинників соціальної безпеки. Основні компоненти соціальної безпеки. Державна політика із забезпечення соціальної безпеки: сутність, основні функції, рівні реалізації, основні інструменти.

Тема 6. Інформаційна безпека як об'єкт публічного управління.

Зміст. Реальні та потенційні загрози інформаційній безпеці України. Діяльність органів виконавчої влади у сфері забезпечення інформаційної безпеки України. Державна політика забезпечення інформаційної безпеки України: зміст, основні напрями. Реалізація положень Стратегії інформаційної безпеки України.

Тема 7. Зовнішня політика України і національна безпека

Зміст. Національна безпека держави як об'єкт зовнішньої політики. Виклики та загрози в зовнішній політиці України щодо забезпечення національної безпеки. Зовнішня політика із забезпечення національної безпеки: суть, зміст, чинники та принципи, функції та пріоритетні завдання, ключові засоби та заходи.

Тема 8. Ефективність державної політики щодо забезпечення національної безпеки України

Зміст. Передумови успішного розв'язання проблем, пов'язаних з формуванням та реалізацією державної політики щодо забезпечення національної безпеки. Підвищення ефективності забезпечення національної безпеки в Україні. Заходи і дії з уточнення доктринальних положень щодо формування та реалізації державної політики забезпечення національної безпеки. Системне вдосконалення законодавства з питань національної безпеки.

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Денна форма	Заочна форма

	(тематичного розділу)	навчання				навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./практ заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./практ заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 Публічне управління у сфері національної безпеки									
1.1	Визначення та сутність публічного управління й національної безпеки	1 семестр				1 семестр			
		12	2	2	8	11	2		9
1.2	Система забезпечення національної безпеки	13	2 1	2	8	11	2		9
1.3	Публічне управління у сфері політичної безпеки	12	2	2	8	11		2	9
1.4	Публічне управління економічною безпекою України	12	2	2	8	12		2	10
1.5	Забезпечення національної безпеки у соціальній сфері	12	2	2	8	12	2		10
1.6	Інформаційна безпека як об'єкт публічного управління.	12	2	2	8	12		2	10
1.7	Зовнішня політика України і національна безпека	11	2	2	7	10			10
1.8	Ефективність державної політики щодо забезпечення національної безпеки України	11	2	2	7	10			10
1.9	Контрольної (домашня) робота (ЗФН)/Домашнє завдання	8	-	-	8	8	-	-	8
1.10	Підсумкова контрольна робота					8	-	-	8
1.11	Модульна контрольна робота	2	-	1	1	-	-	-	-
Усього за модулем №1		105	17	17	71	105	6	6	93
Усього за навчальною дисципліною		105	17	17	71	105	6	6	93

2.4. Домашнє завдання та завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Домашнє завдання/контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачами вищої освіти у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни, систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання/контрольної роботи здійснюється здобувачами вищої освіти в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи, розробляються провідним викладачем кафедри

відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома здобувачів вищої освіти.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- лекції з використанням мультимедійних презентацій;
- робота в групах;
- розв'язування ситуаційних завдань, кейсів.

Також для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення даної навчальної дисципліни використовуються такі навчальні технології як: семінар-дискусія, рольова гра тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1 Зовнішня політика та національна безпека : навч. посіб. / Г. П. Ситник, Д. В. Неліпа, М. Г. Орел ; [за ред. Г. П. Ситника] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Кравченко Я. О. [вид.], 2021. 243 с.

3.2.2 Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Національна безпека України : навч. посіб. Київ : Університет "Україна", 2020. 291 с.

3.2.3 Національна безпека України в умовах інституціональних змін і нової глобальної інфосфери : [колект.] монографія / [Т. В. Сокольська та ін. ; за заг. ред. П. І. Юхименка] ; Білоцерків. нац. аграр. ун-т. Біла Церква : БНАУ, 2021. 419 с.

3.2.4 Національна безпека України у викликах новітньої історії : [колект.] монографія / [А. К. Адельбаєва та ін. ; авт.-уклад. В. І. Шпак ; керівник авт. кол. С. І. Табачников ; наук. ред.: В. В. Стецюк, Р. Г. Процюк, Ю. М. Кузнецов] ; ГО " Нац. акад. наук вищ. освіти України". Київ : Експрес-об'ява, 2020. 463 с.

3.2.5 Публічне управління та національна безпека : монографія / А. М. Михненко, Н. М. Грущинська, Ю. В. Нестеряк, Я. Ф. Жовнірчик, І. І. Дейнега, В. П. Приходько, М. Л. Ніжніков, Е. М. Макаренко, О. В. Поліщук, І. В. Чібісова ; за ред. д-ра іст. наук, проф. А. М. Михненка і д-ра екон. наук, доц. Н. М. Грущинської. Київ : НАУ, 2019. 340 с.

3.2.6 Публічне управління у сфері національної безпеки [Текст] : підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Кравченко Я. О., 2020. - 360 с.

Допоміжна література

3.2.7. Доронін, І. М. Національна безпека України в інформаційну епоху: правові аспекти : монографія / НДІ інформатики і права Нац. акад. прав. наук України. Київ : АртЕк, 2019. 433 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Публічне управління й національна безпека»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (118) –01-2021
		стор. 10 з 12	

3.2.8. Концептуальні засади забезпечення національної безпеки України : навч. посіб. : у 3 ч. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. К. : НАДУ, 2009-2010.

Ч. 1 : Філософсько-методологічні та системні основи забезпечення національної безпеки / Г. П. Ситник, В. І. Абрамов, Д. Я. Кучма. 2009. 243 с.

Ч. 2 : Методологічні основи державного управління національною безпекою / Г. П. Ситник, В. І. Абрамов. 2009. 239 с.

Ч. 3 : Державна політика та основи стратегічного планування забезпечення національної безпеки / Г. П. Ситник. 2010. 207 с.

3.2.9. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII (із змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>

3.2.10. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 №183/98-ВР (із змінами) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-вр>

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті:

3.3.1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал URL: <http://www.rada.gov.ua>

3.3.2. Науково-технічна бібліотека Національного авіаційного університету URL: <http://www.lib.nau.edu.ua>

3.3.3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3.3.4. Національне агентство України з питань державної служби. URL: <http://www.nads.gov.ua>

3.3.5. Офіційне веб-представництво Президента України. URL: <http://www.prezident.gov.ua>

3.3.6. Урядовий портал України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	1 семестр	
	Модуль №1	
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять (5б × 5)	25	
Домашнє завдання	30	

Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання, тощо під час аудиторної роботи на практичних заняттях (56 × 5)	25	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	48	
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	
Підсумкова контрольна робота		30
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)	-	40 (сумарна)
Виконання контрольної роботи (домашньої)	-	30
Усього за модулем №1	100	-
Усього за дисципліну	100	100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих за окремі види виконаної навчальної роботи, становить модульну рейтингову оцінку.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка дорівнює модульній рейтинговій оцінці.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: 92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Публічне управління й національна безпека»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (118) -01- 2021
		стор. 13 з 13	

Додаток 3
(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	18.10.21	Григорів Мекимир	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1	Шевченко І.М.	25.08.22	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				